

VAIVOISSA NÄYTÄ MEILLE

Kari Pekka Kinnusen puhe verkkoseuroissa 14.5.2020

www.h-y.fi/verkkoseurat

Monia, monia vuosia sitten vietimme Korson seurakunnassa talvisodan päättymisen muistopäivää. Paikalla oli varttunutta väkeä, joukossa paljon veteraaneja. Kun tilaisuus oli päättynyt muuan seurakuntamme 70-luvulla syntynyt työntekijä huokasi ja sanoi sitten minulle: ”Minun sukupolvellani ei ole tuollaista kaikkia yhdistävää suurta tapahtumaa, niin kuin on tuolla äsken kokoontuneella veteraanijoukolla.”

Ei hän sitä tarkoittanut, että olisi itsekkin halunnut elää noita kauheita sotavuosia. Ihan muusta siinä oli kyse!

Toimittaja Saska Saarikoski julkaisi Helsingin Sanomissa vajaat kaksi viikkoa sitten kolumnin, jossa hän kirjoitti sukupolvien avainkokemuksista. Eräiden tutkijoiden mukaan aikuisiän alkuvaiheessa koettu kriisi tai silmien avautuminen jollekin uudelle voi antaa tuolle sukupolvelle perinnöksi uuden ja yhteisen arvopohjan.

Ensi sunnuntai on rukoussunnuntai. Mutta monelle tällä sunnuntailla on toinenkin ja merkittävämpikin sisältö. Tuleva sunnuntai on kaatuneitten muistopäivä. Silloin muistellaan kaikkia sodissamme ja rauhanturvaamistehtävissämme kuolleita. Päivän syntyhistoria on myös koskettava. Kun talvisota oli päättynyt, Mannerheim päätti muuttaa 1918 sodan voittaneiden valkoisten voitonparaatin koko kansaa yhdistäväksi kaatuneitten muistopäiväksi. Kansallemme äärimmäisen raskas sota oli kestäetty yhdessä. Koti- ja sotarintamalla oli seistyt rinnatusten erilaisista poliittisista mielipide-eroista huolimatta. Tälle sukupolvelle muodostui näin yhteinen, heitä muovannut avainkokemus. Kauheuden keskeltä nousi arvoksi se, mikä puettiin lauseeksi ”kaveria ei jätetä”.

Minä olen syntynyt aika pian sodan jälkeen. Kotonamme ei näistä asioista puhuttu, varmaan siksi että kukaan läheisistämme ei ollut sodissa kuollut, Luojan kiitos. Siten tuon sodan ajan eläneen sukupolven avainkokemus jäi minulle varsin vieraaksi. Muistan tästä vähän nolon esimerkin: pappisurani alkuvaiheissa saarnasin kaatuneitten muistopäivänä Helsingin Tuomiokirkossa. Saarnassani puhuin päivän tekstistä enkä edes maininnut tuota merkittävää muistopäivää. No, siitä sain palautetta, jonka korvat luimussa muistan vieläkin.

Oman sukupolveni merkittävät vuodet osuivat ns. ”hulluille vuosille”, 1960-luvun jälkipuoliskolle. Silloin minun ja monen muun silmät ja sydämet avautuivat kolmannen maailman hädälle, rauhanliikkeelle ja monille muille arvokkaille asioille. Sittemmin saimme elää kasvavan ulkonaisen hyvinvoinnin aikaa, ja sen myötä, valitettavasti, ainakin osaksi unohdimme sukupolvemme eettisen avainkokemuksen. Niin se tuttu itsekkyyks valtasi taas mielen.

Tällä hetkellä 90-luvun laman lapset ovat johtamassa maamme asioita. Heidän avainkokemuksensa laman vuosista on, että yhteisillä ponnisteluilla voidaan selvitä ”pimeiden laaksojenkin” vaiheista, kuten nykyisestä koronaviruksesta. Toivon mukaan tämä aika herkistää meidät kaikki yhteiselle hädälle. Paljon olemme saaneetkin kuulla ja kokea, kuinka sekä

viranomaiset että vapaaehtoiset toimivat pyyteettömästi sairastuneiden ja meidän riskiryhmäläistenkin puolesta.

Rukouspäivän perinteeseen ovat aikoinaan kuuluneet rukouskulkueet. Niissä pysähdyttiin peltojen laiduille ja siunattiin uusi kylvö. Tällä tavalla rukoiltiin Jumalaa, että hän antaisi viljan kasvaa, antaisi vaikeinakin aikoina leivän, ja ettei tulisi katovuotta.

Nyt tulevana sunnuntaina, rukouspäivänä, jolloin kaatuneitten muistopäivän lippu liehuu, on syytä rukoillen muistaa heitä, jotka nyt elävät auttaen; lääkäreitä, hoitajia, siivoajia, ministereitä, opettajia ja kaikkia, jotka tänä aikana tekevät työtään, ettei — Suomalaisen rukouksen sanoin — ettei kansamme nääntyis nyt koronaviruksen alle. Nyt on aika pyytää, että Jumala meihin silmänsä luo.

Tuo Taneli Kuusiston Suomalainen rukous esitettiin ensimmäisen kerran Helsingin Messuhallissa synkkien pilvien alla, 5 päivää ennen talvisodan syttymistä. Se soitettiin myös vajaan neljän kuukauden kuluttua radiossa, kun oli ilmoitettu talvisodan päättymisestä ja rauhanehdoista.

Paavo Ruotsalainen lähti aikoinaan nuorena miehenä kysymään seppä Högmanilta neuvoja sielunsa hätään. Högman oli mies, joka tunsikin alasimen ja hehkuvan raudan. Nyt, tänään meitä taotaan historian alasimella. On mahdollista, että ajan kuuma ahjo ja vasaran iskut eivät vaikuta meihin mitenkään. Mutta on myös mahdollista, että tästä tulee uusi avainkokemus, joka muokkaa meitä. Vaivoissamme hän voi näyttää meille kasvonsa laupiaat, rohkaista meitä uskomaan ja takoa meidät toimimaan niin kuin on oikein.

Antakoon hän siis meille nytkin avaimet uuteen ja siipiensä suojan.